

A XVI-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin PAVEL – fondatorul hidroenergeticii românești”
SEBEȘ, 2016

INOVAREA ȘI BREVETAREA CA SUPTOR ESENȚIAL AL DEZVOLTĂRII ARMONIOASE A ȚĂRII

Mircea BEJAN, Nicușor-Mircea MIHAI, Valeriu PANAITESCU,
Lucian-Corneliu OCOLIȘAN, Zoltan KORKA, Mihai Radu BOITOȘ,
Gheorghe VERTAN

INNOVATION AND PATENT ESSENTIAL SUPPORT HARMONIOUS DEVELOPMENT OF THE COUNTRY

As a continuation of previous work, this paper develops new areas relative to the harmonious development of the country, especially related to economic development based on local fruiting international patent inventors. Such a development can be achieved by legislative additions to greater co-interest inventors and, especially, to co-interest and to upload material responsible economic and political decision-makers to promote inventions local professionals. This would achieve better results in fighting corruption, little aspect analyzed by date.

Keywords: innovation, harmonious development, talent fruition, gross domestic product/capita GDP/inhabitant, patent

Cuvinte cheie: inovare, dezvoltare armonioasă, fructificare talente, produs intern brut / cap de locuitor PIB/loc, brevet de invenție

1. Dezvoltarea armonioasă a unei țări

Oamenii vor și merită să trăiască în țări care se dezvoltă armonios. O țară se dezvoltă armonios prin activitatea unei părți a populației țării, dar aceasta favorizează întreaga populație. O țară se dezvoltă armonios dacă în mod simultan îndeplinește mai multe condiții [1, 2].

O țară se organizează optim, pe plan spiritual cultivând idealuri morale colective, atractive, mobilizatoare și pașnice, iar pe plan

legislativ prin legi care responsabilizează și cointerează decidenții să adopte decizii optime pentru binele comun, în special pentru o dezvoltare economică robustă și sustenabilă, care să asigure simultan:

- creșterea prosperității populației, cel puțin până la nivelul mediu al țărilor dezvoltate;

- crearea și menținerea multor locuri de muncă, rentabile pentru angajați și angajatori;

- formarea specialiștilor necesari în toate domeniile și retribuirea lor competitivă internațional, pentru a nu fi tentați material să emigreze;

- susținerea materială necesară a politicii interne și externe active și respectabile, a sistemelor eficiente necesare de învățământ, sănătate, asistență socială, administrație publică, justiție și apărare, precum și a succeselor necesare în știință, cultură, artă și sport.

Pentru a-și asigura baza solidă materială, necesară pentru o dezvoltare armonioasă, o țară are nevoie, raportat la numărul de locuitori, de o producție economică mare și rentabilă, obținută în special prin export rentabil și masiv, ca de exemplu prin:

- fructificarea intensivă a unor mari bogății;

- realizarea în țară de produse competitive exportabile, care necesită multă manoperă;

- fructificarea intensivă a unor soluții tehnice originale proprii, competitive și protejate internațional.

România nu are mari bogății naturale.

Iar realizarea în țară de produse competitive exportabile, care necesită multă manoperă, asigură retribuții modeste. Atunci când crește nivelul retribuțiilor dintr-o țară care realizează asemenea produse, firmele proprietare au interesul să mute producția respectivă în alte țări, cu retribuții mai mici. Este cazul producției unor componente pentru industria electronică și IT (firma Nokia a mutat asemenea producție din Germania în România, la Jucu și după puțini ani a mutat-o din nou, în altă țară), a unor componente pentru industria auto, sau chiar de producția auto (firma Renault produce autoturisme în România și în Maroc, firma Ford produce autoturisme în mai multe țări, inclusiv în România, la Craiova, în timp ce fabricile proprii din Detroit s-au închis, ca și fabricile altor firme, precum General Motors, orașul Detroit fiind în prezent cel mai mare oraș din SUA aflat oficial în faliment).

În prezent, cea mai rentabilă cale de a obține o producție mare și profitabilă este fructificarea intensivă a unor soluții tehnice autohtone originale, competitive și protejate internațional.

Deci țările fără mari bogății naturale, precum România, pot exporta rentabil și masiv, în special bunuri (lucrări, servicii și/sau produse) cu competitivitate internațională bazată pe soluții tehnice autohtone, originale și protejate corespunzător (prin brevete internaționale de invenție, licențe și/sau secrete de fabricație menținute ca atare), conform celor ce vor fi expuse în continuare.

2. Situația economică comparativă a României

Pentru ultimii 7 ani cu date cunoscute [3], pentru țările UE, ordonate descrescător după produsul intern brut pe cap de locuitor PIB/loc din 2014, datele prezentate în tabelul 1 redau:

- numărul de ordine mondial NOM din lista tuturor țărilor, în ordinea descrescătoare a PIB/loc;
- valoarea absolută a PIB/loc (exprimată în \$);
- valoarea relativă a PIB/loc (calculată în prezenta și exprimată în % din media UE).

Referitor la PIB/loc al României, din tabelul 1 rezultă următoarele:

- în 2008 PIB/loc al României a ajuns la 12.200 \$ și 36 % din media UE, în ierarhia mondială cu NOM = 90;
- în 2008 - 2012, deși PIB/loc al României a crescut de la 12.200 \$ la 12.800 \$ și, în mod relativ, de la 36 % la 37 % din media UE, în ierarhia mondială s-au pierdut 12 poziții (NOM de la 90 la 102);
- în 2013 PIB/loc al României a ajuns la 13.200 \$ și 38 % din media UE, iar în ierarhia mondială s-au câștigat trei poziții (ajungând de la NOM = 102 la NOM = 99);
- în 2014 PIB/loc al României a ajuns la 19.400 \$ (pentru prima dată țara avansând de pe locul 28 - deci ultimul - între cele 28 țări UE, depășind Bulgaria) și 50,65 % din media UE (depășind pentru prima dată jumătate din media UE), iar în ierarhia mondială ajungând la NOM = 85 (deci câștigând 14 poziții față de anul 2013, respectiv 17 poziții față de 2012).

Evoluția absolută (\$) și relativă (% media UE) a PIB/loc în anii 2008-2014 și țările UE în ordinea descrescătoare a PIB/loc din anul 2014 sunt sistematizate în tabelul 1.

Această evoluție dinamică din ultimii 2 ani dă speranțe, dar dacă se slăbește ritmul, vor persista fenomene negative, care vor dispărea numai după dispariția cauzelor care le-au generat.

Iar cauza principală s-a dedus, pe baza comparării datelor [3, 4, 5, 6] ale tuturor țărilor UE [1, 2].

Nr.crt.	Anul Țara	EVOLUȚIA ABSOLUTĂ (\$) și RELATIVĂ (% media UE) a PIB/loc în anii 2008-2014											
		2008			2012			2013			2014		
		NOM	PIB/loc Mii \$	%medUE	NOM	PIB/loc Mii \$	%medUE	NOM	PIB/loc Mii \$	%medUE	NOM	PIB/loc Mii \$	%medUE
1	Luxemburg	3	81,2	241	5	80,7	234	5	77,9	226	2	92,4	241,25
2	Olanda	20	40,5	120	24	42,3	123	24	41,4	120	22	47,8	124,80
3	Irlanda	11	45,5	135	26	41,7	121	25	41,3	120	23	46,8	122,19
4	Austria	21	40,4	120	21	42,5	123	21	42,6	123	25	45,4	118,54
5	Suedia	25	38,2	113	25	41,7	121	26	40,9	119	26	44,7	116,71
6	Germania	33	35,5	105	29	39,1	113	29	39,5	114	27	44,7	116,71
7	Danemarca	30	37,2	110	32	37,7	109	31	37,8	110	30	44,3	115,67
8	Belgia	27	37,5	111	31	38,1	110	32	37,8	110	37	41,7	108,88
9	Finlanda	31	37,0	110	37	36,5	106	37	35,9	104	38	40,5	105,74
10	Franța	39	33,3	99	40	35,5	103	38	35,7	103	39	40,4	105,48
	Media UE	38	33,7	100	42	34,5	100	41	34,5	100	42	38,3	100,00
11	Anglia	32	36,7	109	36	36,7	106	34	37,3	108	44	37,7	98,43
12	Italia	41	31,4	93	48	30,1	87	51	29,6	86	49	34,5	90,08
13	Spania	36	34,6	103	47	30,4	88	47	30,1	87	51	33,0	86,16
14	Malta	52	24,6	73	58	26,1	76	54	27,5	80	53	31,4	81,98
15	Slovenia	47	29,6	88	52	28,6	83	55	27,4	79	56	29,4	79,79
16	Cehia	51	25,9	77	55	27,2	79	56	26,3	76	59	28,4	74,15
17	Cipru	58	21,3	63	56	26,9	78	62	24,5	71	60	28,0	73,11
18	Slovacia	55	22,0	66	63	24,3	70	61	24,7	72	61	27,7	73,32
19	Lituania	69	17,8	53	70	20,1	58	65	22,6	66	62	26,7	69,71
20	Estonia	57	21,4	64	66	21,2	61	66	22,4	65	63	26,6	69,45
21	Portugalia	54	22,2	66	64	23,0	67	64	22,9	66	64	26,3	68,67
22	Grecia	40	32,1	95	62	25,1	73	63	23,6	68	66	25,8	67,36
23	Polonia	71	17,4	52	67	21,0	61	69	21,1	61	72	24,4	63,71
24	Ungaria	63	19,8	59	71	19,8	57	71	19,8	57	73	24,3	63,45
25	Letonia	67	17,8	53	75	18,1	52	73	19,1	55	75	23,9	62,40
26	Croația	72	16,1	48	74	18,1	52	78	17,8	52	81	20,4	53,26
27	România	90	12,2	36	102	12,8	37	99	13,2	38	85	19,4	50,65
28	Bulgaria	86	12,9	38	94	14,2	41	93	14,4	42	93	17,1	44,65

3. Evoluția concepțiilor de a obține prosperitatea României

Cum în perioada interbelică România a ajuns al patrulea exportator mondial de petrol, exportând și cereale, lemn și alte materii prime, a apărut și s-a menținut mult timp iluzia unei țări bogate, apoi iluziile unor potențiale turistic și agricol exagerate, precum și iluziile că se va prospera prin democratizare, apoi prin reducerea corupției, aderarea la NATO și UE. Anterior s-a expus [1] și rolul benefic al celor de mai sus, dar s-a accentuat că acestea sunt condiții necesare, dar nu suficiente.

Situația gravă a țării (mereu un foarte mic PIB/loc și un nivel de trai scăzut) impune nu iluzii, ci soluții bazate pe o analiză lucidă [1, 2].

4. Apariția și dezvoltarea unei pătri de oameni bogați

În 1990, când a început înlocuirea sistemului economico-social, în România nu exista o clasă de oameni care, prin crearea de valori reale, să fi ajuns bogați.

Comparativ, pe plan mondial, oameni din cei mai bogați, precum Xerox, sau Bill Gates, sau fondatori ai celor mai mari firme (precum Steve Jobs, fondator al firmei Apple) au creat valori reale, care au schimbat în bine însăși modul de viață al lumii civilizate.

În deceniile de după 1990, clasa bogată a apărut și s-a dezvoltat și în România.

Dar, conform proceselor penale tot mai numeroase din ultimii ani, s-a dovedit că o proporție prea mare dintre noii oameni foarte bogați din România și-au dobândit averile în dauna economiei naționale, fără să producă valori reale, prin privatizări frauduloase, speculații și/sau alte acțiuni penale.

Percepția publică a unei proporții prea mari de averi realizate necinstit, riscă dezvoltarea și răspândirea ca o epidemie a opiniei profund dăunătoare că, cel puțin în România, numai riscând o cale penală, un om poate prospera semnificativ și rapid.

Această opinie generează și amplifică fenomenul de corupție.

Combaterea cazurilor de corupție prin procese penale și condamnări este strict necesară, asemenea tratării unor epidemii.

Dar restrângerea răspândirii și chiar eradicarea unor epidemii (ciuma, holera etc.) s-au obținut nu numai prin tratarea (evident necesară) a celor îmbolnăviți, ci mai ales prin prevenție (măsuri igienice, vaccinuri etc.).

Similar, reducerea numărului de noi cazuri de corupție (ideal chiar eradicarea acestora) sunt optenabile prin prevenție. În acest domeniu, prevenția are 2 laturi, anume:

- orice faptă de corupție trebuie să fie nerentabilă (adică făptuitorul actului de corupție trebuie să piardă material mai mult decât a câștigat, primind în plus și cuvenita condamnare la detenție);
- să existe căi legale de a câștiga rapid, substanțial și sigur, printr-o activitate foarte utilă pentru societate, precum prin valorificarea maximă a talentelor de inventator, sau sportive, sau artistice, sau științifice, sau culturale (beneficiarii fiind nu numai talentații, ci și toți cei care au investit eforturi pentru fructificarea talentelor).

În România, prima latură (combaterea corupției pe cale penală) este în dezvoltare și trebuie continuată și chiar intensificată dar, fără a 2-a latură, nu poate da rezultate satisfăcătoare.

A 2-a latură, în România practic nu există, ea trebuie de aceea inițiată și dezvoltată prin conștientizarea populației și completări legislative care să cointereneze inventatorii și mai ales, să cointereneze și să responsabilizeze decidenții economici și politici [1, 2].

5. Finanțarea partidelor politice

Finanțarea legală a partidelor politice, este în prezent insuficientă în România. Fondurile din cotizații sunt insuficiente, iar partidele au mari datorii, ajungând să aibă fondurile blocate [7].

În această situație, unele firme și persoane private finanțează partidele, uneori în mod netransparent, iar după alegeri primesc contracte publice, încheiate uneori astfel încât dăunează interesului public, aceste contracte fiind recompensa pentru finanțarea partidelor, recompensă asigurată din partea celor pe care partidele și votul electoratului i-au făcut decidenți. Evident că acest mod de finanțare este dăunător interesului public și trebuie înlocuit cu un alt tip de finanțare, transparent și benefic întregii societăți.

Astfel, fiecare partid sau grup de partide, pentru orice propunere de invenție autohtonă, trebuie să poată deveni titular și/sau să poată decide dacă ar fi rentabil, în condițiile:

- să se aplice în țară, pe baza finanțării de către beneficiarii publici naționali, respectiv locali (prin hotărârea parlamentarilor, respectiv consilierilor locali ai partidului) sau de către beneficiarii privați convinși de partid;

- să se breveteze internațional, pe baza finanțării din fondurile proprii ale partidului și/sau din fonduri private atrase de partid și/sau dintr-o parte (de pildă proporțională cu procentul de voturi obținute de partid la ultimele alegeri legislative) a unui nou fond național – parte din bugetul destinat cercetării.

Prin lege, o parte dintre beneficiile aplicării în țară și ale brevetării internaționale, urmate de creșterea exportului, vor alimenta transparent fondurile partidului care a decis aplicarea sau brevetarea internațională a unei invenții.

În caz de nereușită a aplicării sau brevetării internaționale, partidul va suferi moral și/sau material.

Astfel partidele și personalitățile politice vor fi cointeresate și responsabilizate efectiv în eficientizarea economiei naționale prin promovarea invențiilor autohtone și vor colabora tot mai strâns cu specialiștii (atât cu autorii fiecărei invenții, cât și cu cei care au consiliat deciziile în domeniu ale partidului).

6. Concluzii

Deci, fără a neglija turismul, agricultura și atragerea de investiții productive bazate pe utilizarea forței de muncă autohtone, consolidând în continuare independența justiției, statul de drept și relațiile cu țările din NATO și UE, dar și cu alte țări, precum China, însă și fără a perpetua iluzii, **pentru România calea unică de a-și asigura baze materiale solide pentru o dezvoltare armonioasă, contribuind la creșterea semnificativă și rapidă a prosperității populației și la sustenabilizarea civilizației în țară și în lume, este producția și exportul masiv de bunuri cu competitivitate internațională bazată pe soluții originale autohtone, protejate corespunzător prin brevete internaționale de invenție, licențe și/sau secrete de fabricație menținute ca atare (după utilizarea prealabilă a acestor bunuri în țară, pentru a credibiliza soluțiile tehnice noi).**

BIBLIOGRAFIE

[1] Ardelean, B.O, Bejan, M., Cotorobai, V., Gârdan, D., Boitoș, M.R., Ocolișan, L.C., Vertan, G., *O dezvoltare armonioasă a țării*, „Știință și inginerie”, Editura AGIR, București, 2014, Vol. 25, ISSN 2067-7138, pag.9-16.

[2] Bejan, M., Dumitrescu, H., Ocolișan, L.C., Vertan, G., *Aspecte și provocări actuale în economie*, INGINERIE – CUGIR, Editura GRINTA Cluj-Napoca, 2015, ISBN 978-973-126-712-8, pag.349-356.

[3] * * * CIA, *The World Factbook - Rank Order - GDP - per capita (PPP)*
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2004rank.html>.

[4] * * * CIA, *The World Factbook - Rank Order – Population file:///F:/CIA-FACTBOOK/POPULATIE.html* .

[5] * * * http://www.uspto.gov/web/offices/com/annual/2006/50310_table10.html.

[6] * * * www.european-patent-office.org/epo/addresses/adresses_e.htm.

[7] Zachmann, S., *PSD și PNL schimbă legea electorală*, Ziarul "Adevărul" din 26 ianuarie 2016, pag.3.

Prof.univ.em.Dr.Ing. Mircea BEJAN

Universitatea Tehnică din Cluj Napoca, Facultatea de Mecanică.

Bd. Muncii nr. 103-105. 400641 Cluj Napoca, Tel. 0264-401 770; 0264-401 600*; 0264-401 200* int. 770, e-mail: Mircea.Bejan@rezi.utcluj.ro

Dr.Ing. Nicușor-Mircea MIHAI

Director Comercial ROMARM București, Tel. 0751.276.681,

e-mail: dircom@romarm.ro; office@romarm.ro

Prof.univ.em.Dr.Ing. Valeriu PANAITESCU

Universitatea POLITEHNICA București, Departamentul de Hidraulică, Mașini hidraulice și Ingineria mediului, e-mail: valeriu.panaitescu@yahoo.com

C.S.III Lucian-Corneliu OCOLIȘAN

ACADEMIA ROMÂNĂ – Filiala Timișoara. Centrul de Cercetări Tehnice Fundamentale și Avansate. Laboratorul de Electromecanică. Bd. Mihai Viteazul nr. 24. 300223 Timișoara, Tel. 0256-491823.

e-mail: lcocolisan@acad-tim.tm.edu.ro

Lector Dr.Ing Zoltan KORKA

Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița, Departamentul de Mecanică și Ingineria materialelor, Tel. 0745911887, e-mail: z.korka@uem.ro

Ing. Mihai Radu BOIȚOȘ

Administrator S.C. ENERGOPROIECT SRL Timișoara.

Telefon: 0745-102-847. E-Mail: mihairaduboitos@yahoo.com

Dr.Ing. Gheorghe VERTAN

S.C. Versiuni Tehnice Avansate și Noutăți S.R.L.Timișoara,

Tel. 0356-005345, 0748-134646

e-mail: maghe2008@yahoo.com